

VIKTIGARE LAGAR OCH FÖRORDNINGAR

INFÖR ÅRSSKIFTET
2013/2014

REGERINGSKANSLIET

VIKTIGARE LAGAR OCH FÖRORDNINGAR

INFÖR ÅRSSKIFTET
2013/2014

Skriften är producerad av Regeringskansliet, RK Kommunikation
Projektledare: Josef Salih
Formgivning: Blomquist Annonssbyrå
Tryck: Elanders Sverige AB, Box 518, 162 15 Vällingby
Inlagen är tryckt på Munken Lynx, 100 g och omslag på Munken Lynx, 240 g

Innehållsförteckning

Information om svensk lagstiftning	6
Inledning	7
Statsrådsberedningen.....	8
Arbetsmarknadsdepartementet.....	9
Avskaffande av arbetslöshetsavgiften	9
Stöd för nystartsjobb för äldre personer	11
Permanent utvidgad målgrupp för etableringslagen	11
Stöd till yrkesintroduktionsanställningar.....	11
Prestationsbaserad ersättning till kommunerna.....	12
Ersättning till kommunerna för mottagande av syskon till ensamkommande barn	12
Fyra nya förvaltningskommuner för finska.....	13
Finansdepartementet	14
Ändrad deklarationstidpunkt för mervärdesskatt.....	14
Frivillig skattskyldighet vid uthyrning av verksamhetslokaler	14
Punktskatt - Kvotplikt och beskattning av biodrivmedel	15
Höjd skatt på alkohol	15
Krav på kassaregister inom torg- och marknadshandeln	16
Ändringar i kommunallagen avseende partistöd m.m.	16
Förstärkt jobbskatteavdrag.....	17
Sänkt skatt för pensionärer	17
Sänkt inkomstskatt för utomlands bosatta	18
Inkomstskatteändringar för att underlätta omställning på arbetsmarknaden	18
Nedsatt förmånsvärde för vissa miljöanpassade förmånsbilar.....	18
Ändringar i den s.k. löneunderlagsregeln i 3:12-reglerna och i reglerna om räntefördelning.....	19
Investeraravdrag	19
Nedsättning av arbetsgivaravgifter för personer som arbetar med forskning eller utveckling.....	20

Förstärkt nedsättning av egenavgifter	21
Reformerade inkomstskatteregler för ideell sektor.....	21
Slopad skattefrihet för inkomster från specialbyggnader.....	22
Statligt stöd vid korttidsarbete.....	22
Försvarsdepartementet	24
Statsbidrag till organisationer som stöder veteranersoldater och deras anhöriga ..	24
Grundläggande utbildning i folkrättens regler i krig och under neutralitet	25
Justitiedepartementet	26
Överflyttning av vissa utlänningsärenden till den ordinarie migrationsprocessen m.m.	26
Skadeståndsansvar för oljeskador till sjöss.....	27
Effektivare handläggning av associationsrättsliga ärenden	29
Förbättrade möjligheter till licensiering av upphovsrätt.....	29
Registerkontroll av personer som ska arbeta med barn	29
En modernare och mer effektiv ordning för internationell delgivning	30
Skyldigheten att ersätta polisens kostnader för ordningshållning avskaffas	31
Ökade möjligheter att förebygga våld i nära relationer	31
Kommunalt mottagande av ensamkommande barn	31
Ny lag och förordning om EU-miljömärket.....	32
Statsbidrag för kommunernas medverkan vid 2014 års val till Europaparlamentet och val till riksdag, kommun- och landstingsfullmäktige.....	33
Kulturdepartementet	34
Ny kulturmiljölagstiftning	34
Ny förordning om statliga byggnadsminnen.....	35
Ny bibliotekslag.....	35
Presstödd till dagstidningar på samiska och meänkieli	36
Landsbyggsdepartementet	37
En ny lag om kontroll av ekologisk produktion	37
Marknadsföring av modersmjölksersättning och tillskottsnäring.....	38
Ändrat kontrollansvar för vissa livsmedelsanläggningar.....	39

Miljödepartementet.....	40
Näringsdepartementet.....	41
En tydligare rätt till avbrottsersättning.....	41
Kompetens och oberoende vid upprättandet av energideklarationer	42
Statliga myndigheters elektroniska informationsutbyte.....	42
Modernare reglering av statsluftfarten	43
Ändring i trafikförordningen	43
Ändring i trafikförordningen	43
Socialdepartementet	44
En ny myndighet för folkhälsofrågor	44
Beslut om pensionsrätt, pensionspoäng och pensionsgrundande belopp.....	45
Slopat krav på ansökan om ålderspension i vissa fall	45
Sjukpenning för tid före sjukanmälan	47
Slopad anmälan för närståendepening.....	47
Bevilja bostadstillägg retroaktivt för den som får sjukersättning eller aktivitetsersättning	48
Nya åldersgränser och ökad flexibilitet i föräldraförsäkringen	48
Utbetalning av barnbidrag och flerbarnstillägg.....	49
Fribelopp för arbetsinkomster vid beräkning av bostadstillägg till ålderspensionärer	49
Höjning av bostadsbidrag/det särskilda bidraget för hemmavarande barn.....	50
Fysioterapeut ny benämning för yrket sjukgymnast	50
Utbildningsdepartementet	51
Minskade krav på skriftlig dokumentation i skolan	51
Undantag från kraven på legitimation och behörighet för att få bedriva undervisning	52
En ny förordning om statligt stöd för konst- och kulturutbildningar och vissa andra utbildningar	53
En ny lag om vissa register för forskning om vad arv och miljö betyder för människors hälsa	53
Utrikesdepartementet.....	55
Skyldighet för kommuner att anmäla föreskrifter	55

Information om svensk lagstiftning

Lagrummet är den offentliga förvaltningens gemensamma webbplats för Svensk rättsinformation. Den innehåller länkar till de rättskällor som finns tillgängliga på Internet. Lagrummet länkar till rättsinformation hos regering, riksdag, domstolar samt statliga myndigheter.

Webbplats: www.lagrummet.se

Lagstiftningsprocessen finns beskriven i avsnittet Så styrs Sverige på Regeringskansliets webbplats.

Regeringskansliets webbplats: www.regeringen.se

Regeringskansliets rättsdatabaser: www.regeringen.se/rattsdatabaser

Sveriges riksdags webbplats: www.riksdagen.se

Inledning

Denna skrift innehåller ett urval av de viktigaste lagar och förordningar som trätt i kraft under andra halvåret 2013 eller en tid därefter.

Lagar och förordningar innehåller rättsregler som är bindande för enskilda. Lagar beslutas av riksdagen och förordningar beslutas av regeringen. Det handlar både om helt nya lagar och förordningar (grundförfattningar) och om ändringar i befintliga lagar och förordningar (ändringsförfattningar).

Oftast är det regeringen som föreslår en ny lag i en proposition till riksdagen. Efter förberedande arbete i något av riksdagens utskott fattar riksdagen beslut om den nya lagen. Därefter utfärdar regeringen lagen, vilket innebär att den publiceras och blir känd. Förordningar innehåller regler som regeringen får besluta om enligt grundlagen. Både lagar och förordningar publiceras i Svensk författningssamling (SFS). Varje lag och förordning ges ett unikt nummer i SFS.

Den som vill veta mer om propositioner, lagar och förordningar hittar informationen på www.lagrummet.se som är en webbplats för rättsinformation. Där går det att hitta en lag genom att t.ex. skriva in lagens SFS-nummer. Exempelvis kommer man till lagen (2013:283) om bevakning ombord på svenska fartyg om man skriver 2013:283 i rutan för SFS-nr.

Statsrådsberedningen

Pressfunktionen hos statsminister Fredrik Reinfeldt:

Presschef Roberta Alenius

Tfn 08-405 49 04

Pressekreterare Markus Friberg

Tfn 08-405 48 72

Pressekreterare Daniel Valiollahi

Tfn 08-405 37 80

Pressfunktionen hos EU-minister Birgitta Ohlsson:

Pressekreterare Linnea Hincks

Tfn 08-405 11 63

Statsrådsberedningen har ansvar för att leda och samordna arbetet i Regeringskansliet.

Till årsskiftet 2013/14 träder inga lagar i kraft inom Statsrådsberedningens ämnesområden.

Arbetsmarknadsdepartementet

Pressfunktionen hos arbetsmarknadsminister Elisabeth Svantesson:

Pressekreterare Linda Norberg

Tfn 08-405 53 35

Pressfunktionen hos integrationsminister Erik Ullenhag:

Pressekreterare Lena Hallerby

Tfn 08-405 81 21

Regeringens arbetsmarknadspolitik inriktas på att få fler människor i arbete och minska riskerna för utanförskap. Regeringens ambition är att arbeta vidare med reformer som ytterligare ska stärka arbetslinjen och leda till ökad sysselsättning. En fungerande integration bygger på arbete och möjlighet till egen försörjning. Därför är regeringens arbetslinje också integrationspolitik.

Avskaffande av arbetslöshetsavgiften

Ändring: Lagen (1997:239) om arbetslöshetskassor

Beslutsunderlag: Prop. 2013/14:1 (volym 1, avsnitt 3.14, 3.15, 7.4.1 och bilaga 11)

SFS: 2013:936

Ikraftträdande: Den 1 januari 2014

Genom en ändring i lagen (1997:239) om arbetslöshetskassor avskaffas den arbetslöshetsavgift som arbetslöshetskassorna varje månad betalar till staten för finansieringen av arbetslöshetsförsäkringen. Till följd av avskaffandet görs även vissa följdändringar i lagen. Avskaffandet av arbetslöshetsavgiften innebär att sysselsatta medlemmar i flertalet arbetslöshetskassor får en sänkning av medlemsavgiften och att det inte längre kommer vara någon skillnad mellan sysselsattas och arbetslösas medlemsavgifter. Dessutom kommer skillnaderna i medlemsavgift mellan olika arbetslöshetskassor att minska betydligt.

Reformen är en följd av trepartssamtalen mellan regeringen och arbetsmarknadens parter.

Foto: Kristian Pohl

Stöd för nystartsjobb för äldre personer

Ändring: Förordningen (2006:1481) om stöd för nystartsjobb

SFS: 2013:811

Ikraftträdande: Den 1 januari 2014

År 2010 infördes en tillfällig satsning om stöd för nystartsjobb för äldre arbetslösa. Satsningen innebär att kvalificeringstiden, dvs. hur länge en person ska ha varit frånvarande från arbetslivet för rätt till stöd för nystartsjobb, förkortades till sex månader för personer över 55 år. Satsningen upphör att gälla från och med den 1 januari 2014, vilket innebär att kvalificeringstiden för äldre arbetslösa återgår till tidigare 12 månader.

Permanent utvidgad målgrupp för etableringslagen

Ändring: Lagen (2010:197) om etableringsinsatser för vissa nyanlända invandrare, förordningen (2010:1122) om statlig ersättning för insatser för vissa utlänningar och förordningen (1990:1361) om lån till hemutrustning för flyktingar och vissa andra utlänningar

Beslutsunderlag: Prop. 2012/13:188 Permanent utvidgad målgrupp för etableringslagen

Ikraftträdande: Den 1 januari 2014

Lagändringen innebär att den tidsgräns inom vilken en anhörig ska ha ansökt om uppehållstillstånd för att omfattas av etableringslagen förlängs. Den anhörige ska ha ansökt om uppehållstillstånd inom sex år från det att anknytningspersonen först togs emot i en kommun. Tidigare var tidsgränsen två år. Vidare innebär lagändringen att en nyanländ inte ska omfattas av etableringslagen om han eller hon ansöker om uppehållstillstånd på grund av anknytning till en person som var svensk medborgare vid tidpunkten för den nyanländes ansökan om uppehållstillstånd. Förordningsändringarna innebär att motsvarande förändring av målgruppen har gjorts.

Stöd till yrkesintroduktionsanställningar

Ändring: Lagen (1999:591) om kreditering på skattekonto av vissa stöd beslutade av den offentliga arbetsförmedlingen och Rederinämnden

Beslutsunderlag: Prop. 2013/14:1 (utg.omr. 14)

SFS: 2013:971

Ikraftträdande: Den 15 januari 2014

Ett nytt stöd, stöd till yrkesintroduktion, som beslutas av Arbetsförmedlingen får tillgodoföras arbetsgivaren genom kreditering på sådant skattekonto som avses i 61 kap. 1 § skatteförfarandelagen (2011:1244). De närmare förutsättningarna för att stöd ska utgå kommer att regleras i förordning.

Reformen är en följd av trepartssamtalen mellan regeringen och arbetsmarknadens parter.

Prestationsbaserad ersättning till kommunerna

Ändring: Förordningen (2010:1122) om statlig ersättning för insatser för vissa utlännningar

Beslutsunderlag: Prop. 2013/14:1 (utg. omr. 13)

Ikraftträdande: Den 1 januari 2014

Prestationsbaserad ersättning införs i två olika former.

Prestationsbaserad ersättning för ett högt mottagande av vissa utlännningar ska vara beroende av kommunernas mottagande under två på varandra följande år. Mottagandet under det första året utgör grund för vilka kommuner som ska få ersättning och med vilket belopp per bosatt utlänningsperson dessa kommuner ska få ersättning under det följande året. Ersättning betalas ut endast till de kommuner som har en överenskommelse om mottagande.

Prestationsbaserad ersättning ska också lämnas till kommuner för mottagande från anläggningsboende (ABO) och av kvotflyktingar. Även i detta fall betalas ersättning endast till kommuner som har en överenskommelse om mottagande.

Samtidigt som de båda nya ersättningsformerna enligt ovan införs sänks den årliga grundersättningen från tio till fem prisbasbelopp.

Ersättning till kommunerna för mottagande av syskon till ensamkommande barn

Ändring: Förordningen (2010:1122) om statlig ersättning för insatser för vissa utlännningar

Beslutsunderlag: Prop. 2013/14:1 (utg. omr. 13)

Ikraftträdande: Den 1 januari 2014

Syskon till ensamkommande asylsökande barn kommer att omfattas av den statliga ersättningen för flyktingmottagande. Ändringen ökar kommunernas förutsättningar att erbjuda ett bra flyktingmottagande.

Fyra nya förvaltningskommuner för finska

Ändring: Förordningen (2009:1299) om nationella minoriteter och minoritetsspråk

Beslutsunderlag: Prop. 2013/14:1 (utg. omr. 1)

Ikraftträdande: Den 1 februari 2014

Att ingå i förvaltningsområdet för finska innebär att kommunen ska erbjuda förskoleverksamhet och äldreomsorg helt eller delvis på finska. Enskilda medborgare får också möjlighet att använda sitt språk i kontakter med kommunen och med myndigheter. Kommunen erhåller statsbidrag för de merkostnader som beslutet innebär. Degerfors, Fagersta, Sundsvall och Trosa kommuner upptas nu i förvaltningsområdet för finska.

Finansdepartementet

Pressfunktionen hos finansminister Anders Borg:

Pressekreterare Caroline Karlsson

Tfn 08-405 80 13

Pressekreterare Evin Khaffaf

Tfn 08-405 40 23

Pressfunktionen hos finansmarknadsminister Peter Norman:

Pressekreterare Victoria Ericsson

Tfn 08-405 58 62

Finansdepartementet ansvarar bland annat för finanspolitik, skatter och finansmarknadsfrågor. Finansdepartementet ska följa konjunkturutvecklingen och säkerställa att finanspolitikens inriktning understöder varaktigt hållbara offentliga finanser, uthållig tillväxt, full sysselsättning och rättvis fördelning.

Ändrad deklarationstidpunkt för mervärdesskatt

Ändring: Skatteförfarandelagen (2011:1244)

Beslutsunderlag: Prop. 2012/13:28 Ändrad deklarationstidpunkt för mervärdesskatt

Ikraftträdande: Den 1 januari 2014

Den 1 januari 2014 införs ändringar i skatteförfarandelagen (2011:1244) om deklarationstidpunkt för mervärdesskatt. Tidpunkten för att lämna mervärdesskatte-deklaration för redovisningsperiodens beskattningsår samordnas med tidpunkten för att lämna inkomstdeklaration. Syftet med ändringarna är att underlätta skatteredovisningen för mindre företag.

Frivillig skattskyldighet vid uthyrning av verksamhetslokaler

Ändring: Mervärdesskattelagen (1994:200)

Beslutsunderlag: Prop. 2013/14:1 Budgetpropositionen för 2014

SFS: 2013:954

Ikraftträdande: Den 1 januari 2014

Den 1 januari 2014 ändras mervärdesskattelagens regler om frivillig skattskyldighet vid uthyrning av verksamhetslokaler. Det nuvarande förfarandet med ansökan, beslut och anmälan vid frivillig skattskyldighet för uthyrning av verksamhetslokaler slopas. En fastighetsägare kan istället bli frivilligt skattskyldig genom att ställa ut en faktura med mervärdesskatt för uthyrningen. En fastighetsägare ska således inte längre behöva ansöka hos Skatteverket för att ta ut mervärdesskatt på hyran för en verksamhetslokal. Fastighetsägaren behöver inte heller anmäla till Skatteverket om uthyrningen upphör eller om fastigheten säljs.

Dessutom införs en obligatorisk skattskyldighet till moms vid uthyrning till mobiloperatör av plats på mast. Utökade möjligheter till retroaktivt avdrag vid uppförande av en byggnad införs också.

Ändringarna syftar till att förenkla för företag som hyr ut verksamhetslokaler med frivillig skattskyldighet, och medför en minskad administrativ börda för företagen.

Punktskatt

Kvotplikt och beskattning av biodrivmedel

Ändring: Lagen (1994:1776) om skatt på energi

Beslutsunderlag: Prop. 2013/14:1 Budgetpropositionen för 2014

SFS: 2013:984, 2013:957

Ikraftträdande: Den 1 maj 2014

Ett kvotpliktssystem för ökad inblandning av biodrivmedel i bensin och dieselbränsle införs den 1 maj 2014. För att kvotpliktssystemet ska ha förutsättning att vara ett långsiktigt styrmedel bör det så långt som möjligt utformas i kombination med en skattemässig hantering av biodrivmedel som ingår i bensin eller dieselbränsle som inte innebär statsstöd. För hållbara biodrivmedel som ingår i bensin eller dieselbränsle innebär ändringen att ingen koldioxidskatt tas ut och att energiskatt tas ut med belopp motsvarande energiskattesatsen för jämförbart fossilt bränsle, omräknat efter energiinnehåll. Biodrivmedel som inte ingår i bensin eller dieselbränsle ges fortsatt full skattebefrielse från energiskatt, utöver att koldioxidskatt inte tas ut för dessa bränslen.

Höjd skatt på alkohol

Ändring: Lagen (1994:1564) om alkoholskatt

Beslutsunderlag: Prop. 2013/14:1 Budgetpropositionen för 2014

SFS: 2013:956

Ikraftträdande: Den 1 januari 2014

Det övergripande målet för samhällets och regeringens alkoholpolitik är att främja folkhälsan genom att minska alkoholens medicinska och sociala skadeverkningar. Punktskatten på alkohol har inte förändrats nämnvärt sedan 1998 då den årliga omräkningen av punktskatterna med konsumentprisindex upphörde. Mellan åren 1998 och 2012 har inflationen i ekonomin totalt varit 22,25 procent medan priset på alkoholhaltiga drycker endast ökat med 11,15 procent under samma period. Mot bakgrund av detta finns det skäl att höja skatten på alkohol i syfte att motverka den reala skattesänkning som skett under senare år samtidigt som höjningen är ett led i regeringens alkoholpolitik för främjande av förbättrad folkhälsa genom att minska alkoholens medicinska och sociala skadeverkningar.

Från och med den 1 januari 2014 höjs punktskatten på öl, vin samt andra jästa drycker och mellanklassprodukter med ca sju procent och på sprit med en procent.

Krav på kassaregister inom torg- och marknadshandeln

Ändring: Skatteförfarandelagen (2011:1244)

Beslutsunderlag: Prop. 2012/13:129 Förbättrad konkurrens på lika villkor i kontantbranschen

SFS: 2013:384

Ikraftträdande: Den 1 januari 2014

Det generella undantaget från skyldigheten att använda kassaregister för torg- och marknadshandeln tas bort. Med torg- och marknadshandel avses all handel utom sådan som en näringsidkare stadigvarande bedriver i permanenta lokaler eller i omedelbar anslutning till dessa.

Ändringar i kommunallagen avseende partistöd m.m.

Ändring: Kommunallagen (1991:900)

Beslutsunderlag: Prop. 2013/14:5 Vital kommunal demokrati

SFS: 2013:1053

Ikraftträdande: Den 1 februari 2014

Ett flertal ändringar görs i kommunallagen (1991:900) i syfte att förbättra den kommunala demokratins funktionssätt.

Krav införs på att partierna årligen ska redovisa att partistödet har använts för att stärka partiernas ställning i den kommunala demokratin. Fullmäktige i kommuner och landsting får också möjlighet att bestämma att partistöd inte ska betalas ut till s.k. tomma stolar.

En ny minsta nivå införs för fullmäktige i de minsta kommunerna (upp till 8 000 röstberättigade invånare). Fullmäktige får i dessa kommuner minskas från dagens krav på minst 31 ledamöter, till som minst 21 ledamöter.

Mandattiden för fullmäktige ändras. Mandattiden för fullmäktige ska vara densamma för samtliga kommuner och landsting. I dag tillträder fullmäktige i Stockholms kommun den 15 oktober, medan fullmäktige i övriga kommuner och landsting tillträder den 1 november. Efter ändringen kommer alla fullmäktige att tillträda den 15 oktober.

En möjlighet införs att hålla kommunala sammanträden där en eller flera ledamöter deltar i beslutsfattandet på distans. Ett krav för att en ledamot ska kunna närvara på distans är dock att deltagandet sker genom direkt bild- och ljudöverföring. Vidare ska fullmäktige få välja ett nytt nämndpresidium, om den politiska majoriteten i fullmäktige förändras så att det parti som nämndens ordförande inte företräder längre ingår i den politiska majoriteten.

Förstärkt jobbskatteavdrag

Ändring: Inkomstskattelagen (1999:1229)

Beslutsunderlag: Prop. 2013/14:1 Budgetpropositionen för 2014 (volym 1a, avsnitt 3.17 och 6.2)

SFS: 2013:960

Ikraftträdande: Den 1 januari 2014

För att ytterligare stimulera arbetsutbudet och öka den varaktiga sysselsättningen förstärks jobbskatteavdraget med totalt 12 miljarder kronor för personer som vid beskattningsårets ingång inte har fyllt 65 år och som har arbetsinkomster som överstiger 0,91 prisbasbelopp.

Sänkt skatt för pensionärer

Ändring: Inkomstskattelagen (1999:1229)

Beslutsunderlag: Prop. 2013/14:1 Budgetpropositionen för 2014 (volym 1a, avsnitt 3.17 och 6.3)

SFS: 2013:960

Ikraftträdande: Den 1 januari 2014

För att förbättra de ekonomiska villkoren för pensionärer, med tydligt fokus på dem med de minsta ekonomiska marginalerna, sänks skatten i ett femte steg för de som har fyllt 65 år vid beskattningsårets ingång. Skattesänkningen sker genom att grundavdraget höjs ytterligare för dessa personer. Skatten sänks med sammanlagt 2,5 miljarder kronor år 2014.

Sänkt inkomstskatt för utomlands bosatta

Ändring: Lagen (1991:586) om särskild inkomstskatt för utomlands bosatta

Beslutsunderlag: Prop. 2013/14:1 Budgetpropositionen för 2014 (volym 1a, avsnitt 3.6 och 6.4)

SFS: 2013:952

Ikraftträdande: Den 1 januari 2014

Den särskilda inkomstskatten för utomlands bosatta (SINK) sänks med fem procentenheter till 20 procent för skattepliktiga inkomster som inte utgör sjöinkomst. Skattesatsen sänks av förenklingsskäl och administrativa skäl och är en anpassning efter de förändringar som har gjorts i inkomstskattelagen i form av förstärkningar av jobbskatteavdraget och det förhöjda grundavdraget för pensionärer.

Inkomstskatteändringar för att underlätta omställning på arbetsmarknaden

Ändring: Inkomstskattelagen (1999:1229)

Beslutsunderlag: Prop. 2013/14:1 Budgetpropositionen för 2014 (volym 1a, avsnitt 3.17, 6.5 och 6.42.14)

SFS: 2013:960

Ikraftträdande: Den 1 januari 2014

För att underlätta omställning på arbetsmarknaden utvidgas den inskränkta skattskyldigheten för vissa stiftelser samt utvidgas och förtydligas skattefriheten för förmån i form av utbildning eller annan åtgärd vid personalavveckling. Detta innebär att kollektivavtalsstiftelser ges ökade möjligheter att erbjuda omställningsåtgärder även för visstidsanställda och personer som riskerar uppsägning p.g.a. ohälsa. Det innebär också att medlen kan användas även för utbildning som inte är företagsspecifik, innan det finns risk för arbetslöshet. Reformen är en följd av trepartssamtalen mellan regeringen och arbetsmarknadens parter.

Nedsatt förmånsvärde för vissa miljöanpassade förmånsbilar

Ändring: Inkomstskattelagen (1999:1229)

Beslutsunderlag: Prop. 2013/14:1 Budgetpropositionen för 2014 (volym 1a, avsnitt 3.17, 6.6 och 6.42.14)

SFS: 2013:960

Ikraftträdande: Den 1 januari 2014

För att fortsatt stimulera teknikutvecklingen av och infrastrukturen för mer miljövänliga bilar, förlängs den tidsbegränsade nedsättningen av förmånsvärdet

för vissa miljöanpassade bilar med tre år, dvs. till och med det beskattningsår som slutar den 31 december 2016.

Ändringar i den s.k. löneunderlagsregeln i 3:12-reglerna och i reglerna om räntefördelning

Ändring: Inkomstskattelagen (1999:1229)

Beslutsunderlag: Prop. 2013/14:1 Budgetpropositionen för 2014 (volym 1A, avsnitt 6.13)

SFS: 2013:960

Ikraftträdande: Den 1 januari 2014

Löneunderlagsregeln förändras, genom ett kapitalandelskrav, ett tak och en dotterföretagsdefinition, för att ytterligare motverka att reglerna utnyttjas för skattedrivna upplägg till delägare i stora fåmansföretag med många delägare och med många anställda. Därutöver införs en lättnad avseende löneuttagskravet och en utvidgning av det lönebaserade utrymmet. För att upprätthålla neutraliteten i beskattningen mellan olika företagsformer höjs räntefördelningsräntan med 0,5 procentenheter.

Investeraravdrag

Ändring: Inkomstskattelagen (1999:1229) och skatteförfarandelagen (2011:1244)

Beslutsunderlag: Prop. 2012/13:134 Investeraravdrag

SFS: 2013:771 och 2013:772

Ikraftträdande: Den 1 december 2013

För att stimulera tillgången till kapital för mindre företag införs ett investeraravdrag. Investeraravdraget är ett avdrag i inkomstslaget kapital för fysiska personer som förvärvar andelar i ett aktiebolag, en ekonomisk förening eller utländska motsvarigheter. Förvärvet ska ha skett i samband med företagets bildande eller vid en nyemission. Investeraravdrag kan även göras vid förvärv av lagerbolag. Avdrag får göras med hälften av betalningen för andelarna i företaget, dock högst med 650 000 kronor per person och år vilket motsvarar en investering om 1,3 miljoner kronor. Med en skattelättnad på 15 procent är ett maximalt avdrag värt 195 000 kronor. De sammanlagda avdragsgrundande tillskotten till företaget får uppgå till högst 20 miljoner kronor per år.

För att få investeraravdrag ska bl.a. följande villkor vara uppfyllt: Företaget ska vara ett företag av mindre storlek som uteslutande eller så gott som uteslutande

bedriver rörelse. Företag av mindre storlek är företag där medelantalet anställda inklusive delägare som arbetar i företaget är färre än 50 personer och som har en nettoomsättning eller en balansomslutning som uppgår till högst 80 miljoner kronor. Företaget får inte vara i ekonomiska svårigheter och ska ha ett löneunderlag på minst 300 000 kronor.

Den som vill göra avdrag får inte under betalningsåret, eller under de två åren närmast före det år då andelarna betalades, ha tagit emot någon värdeöverföring, t.ex. utdelning från företaget, som överstiger ett visst jämförelsebelopp.

Investeraravdraget är också villkorat under en period efter det år då andelarna betalades. Det innebär att avdraget ska återföras till beskattning om den skattskyldige under de fem år som följer närmast efter det år då andelarna betalades avyttrar andelarna eller tar emot en värdeöverföring från företaget som överstiger jämförelsebeloppet.

Nedsättning av arbetsgivaravgifter för personer som arbetar med forskning eller utveckling

Ändring: Socialavgiftslagen (2000:980), lagen (2000:981) om fördelning av socialavgifter och lagen (2001:1170) om särskilda avdrag i vissa fall vid avgiftsberäkningen enligt lagen (1994:1920) om allmän löneavgift och socialavgiftslagen (2000:980)

Beslutsunderlag: Prop. 2013/14:1 Budgetpropositionen för 2014 (volym 1a, avsnitt 3.18, 3.19, 3.21 och 6.9)

SFS: 2013:961, 2013:962 och 2013:964

Ikraftträdande: Den 1 januari 2014

För att stimulera till ökade investeringar inom forskning och utveckling (FoU) sätts arbetsgivaravgifterna för personer som arbetar med FoU ned med 10 procentenheter. Det innebär att det vid beräkningen av arbetsgivaravgifterna för dessa personer ska göras avdrag med tio procent av avgiftsunderlaget, dock högst med 230 000 kronor per koncern och månad. Avdraget får inte medföra att de avgifter som ska betalas understiger ålderspensionsavgiften på 10,21 procent.

En förutsättning för avdraget är att nämnda personer har arbetat med FoU i viss utsträckning och att de vid årets ingång har fyllt 26 men inte 65 år.

Med FoU avses systematiskt och kvalificerat arbete med att i kommersiellt syfte ta fram ny kunskap (forskning) eller att använda resultatet av forskning för att utveckla nya varor, tjänster eller produktionsprocesser, eller väsentligt förbättra redan existerande sådana (utveckling).

Förstärkt nedsättning av egenavgifter

Ändring: Socialavgiftslagen (2000:980)

Beslutsunderlag: Prop. 2013/14:14 Förstärkt nedsättning av egenavgifter

SFS: 2013:1013

Ikraftträdande: Den 1 januari 2014

För att ytterligare förbättra de mindre företagens förutsättningar för utveckling och tillväxt förstärks nedsättningen av egenavgifterna genom att avdraget vid avgiftsberäkningen höjs med 2,5 procentenheter till 7,5 procent av avgiftsunderlaget och det maximala avdragsbeloppet med 5 000 till 15 000 kronor per år. Avdraget får inte medföra att egenavgifterna understiger ålderspensionsavgiften. Dessutom slopas begränsningsregeln för delägare i handelsbolag och fysiska personer som bedriver näringsverksamhet tillsammans.

Reformerade inkomstskatteregler för ideell sektor

Ändring: Socialförsäkringsbalken, fastighetstaxeringslagen (1979:1152), lagen (1991:591) om särskild inkomstskatt för utomlands bosatta m.fl., mervärdesskatte-
telagen (1994:200), inkomstskattelagen (1999:1229), socialavgiftslagen (2000:980),
skatteförfarandelagen (2011:1244) och lagen (2011:1269) om godkännande av gåvo-
mottagare vid skattereduktion för gåva

Beslutsunderlag: Prop. 2013/14:1 Budgetpropositionen för 2014 (volym 1A, avsnitt
3.3, 3.5, 3.7, 3.9, 3.17, 3.18, 3.25, 3.26 och 6.14)

SFS: 2013:949, 2013:951, 2013:953, 2013:954, 2013:960, 2013:961, 2013:967 och 2013:968

Ikraftträdande: Den 1 januari 2014

Inkomstskattereglerna för den ideella sektorn (stiftelser, ideella föreningar och registrerade trossamfund) anpassas bättre till dagens samhälle. Stiftelser, ideella föreningar och registrerade trossamfund får samma ändamålskrav. Vissa ändamål och begrepp moderniseras. Det innebär bl.a. att ändamålet hjälpverksamhet bland (ekonomiskt) behövande i stället kommer att benämnas social hjälpverksamhet. En motsvarande ändring görs beträffande reglerna om skattereduktion för gåvor. Kraven på verksamhet och inkomstanvändning görs tydligare och mer rättssäkra. Fullföljdskravet görs dessutom mer generöst.

Slopad skattefrihet för inkomster från specialbyggnader

Ändring: Inkomstskattelagen (1999:1229)

Beslutsunderlag: Prop. 2013/14:1 Budgetpropositionen för 2014 (volym 1, avsnitt 3.17 och 6.15)

SFS: 2013:960

Ikraftträdande: Den 1 januari 2014

Skattefriheten för löpande fastighetsinkomster från specialbyggnader och vissa lantbruksenheter slopas. Det har skett en förändring av samhället som har inneburit att även sådan verksamhet som tidigare nära nog uteslutande bedrevs inom den offentliga sektorn nu är konkurrensutsatt och i allt högre grad bedrivs av privaträttsliga subjekt. Det är inte lämpligt att ha regler som inte är konkurrensneutrala.

Statligt stöd vid korttidsarbete

Ny lag: Lag om statligt stöd vid korttidsarbete

Ändring: Socialförsäkringsbalken, semesterlagen (1977:480), lagen (1997:238) om arbetslöshetsförsäkring (2000:981) och lagen (2001:181) om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet

Beslutsunderlag: Prop. 2013/14:1 Budgetpropositionen för 2014 (volym 1a, avsnitt 3.1, 3.3, 3.4, 3.14, 3.20 och 6.17)

SFS: 2013:948, 2013:949, 2013:950, 2013:958 och 2013:963

Ikraftträdande: Den 1 januari 2014

Statligt stöd vid korttidsarbete är en stabiliseringspolitisk åtgärd avsedd för mycket djupa lågkonjunkturer. Korttidsarbete innebär att arbetstagare tillfälligt går ned i arbetstid och lön. Tre parter – staten, arbetsgivare och arbetstagare – delar på kostnaden för arbetstidsminskningen.

Staten står för en tredjedel medan arbetsgivare och arbetstagare fördelar resten mellan sig enligt tre fasta nivåer. Stödåtgärden underlättar för företagen att behålla kompetens under lågkonjunkturen. När ekonomin återhämtar sig kan företagen öka produktionen snabbare och effektivare än om de behöver genomföra nyrekryteringar. Arbetsgivaren undviker också de direkta kostnaderna för uppsägningar och nyrekryteringar. För den enskilde arbetstagarens minskar risken att bli arbetslös.

Regeringen kan aktivera stödet för en tolv månaders period. Denna tid kan förlängas med ytterligare en tolv månaders period. Förutsättningarna för aktivering är att

- det råder en synnerligen djup lågkonjunktur eller är sannolikt att en sådan är nära förestående, och

- stödet inte bedöms i beaktansvärd omfattning hindra en samhällsekonomiskt önskvärd strukturomvandling eller medföra andra betydande samhälls-ekonomiska nackdelar.

Tid då en arbetstagare har deltagit i korttidsarbete som ger rätt till stöd räknas som överhoppningsbar tid i arbetslöshetsförsäkringen. Under samma tid är arbetstagaren skyddad mot sänkning av den sjukpenninggrundande inkomsten, s.k. SGI-skydd.

Reformen är en följd av trepartssamtalen mellan regeringen och arbetsmarknadens parter.

Försvarsdepartementet

Pressfunktionen hos försvarsminister Karin Enström:

Pressekreterare Henrik Hedberg

Tfn 08-405 25 15

Försvarsdepartementet ansvarar för försvar och för samordningen av samhällets krisberedskap. Under 2012 beslutade riksdagen om ny lagstiftning vad gäller arbetstagare som är anställda som gruppbefäl, soldater och sjömän i Försvarsmakten. Därefter har en utredning sett över det disciplinansvarssystem som gäller för Försvarsmakten och vissa delar av totalförsvaret och redovisat sina överväganden i betänkandet Disciplinansvar i ett reformerat försvar (SOU 2013:36).

I departementet behandlas nu, förutom detta betänkande, bl.a. betänkandena Regeringsbeslut av ett statsråd – SRÄ (SOU 2013:18) och En myndighet för alarmering (SOU 2013:33). Dessutom behandlas departementspromemorian Kompletterande bestämmelser till EU-förordningen om sprängämnesprekursorer (Ds 2013:39).

Statsbidrag till organisationer som stöder veteran soldater och deras anhöriga

Ny förordning: Förordningen (2013:880) om statsbidrag till organisationer som stöder veteran soldater och deras anhöriga

Beslutsunderlag: Delbetänkandet Den svenska veteranpolitiken – Statligt bidrag till frivilliga organisationer som stödjer veteran soldater och anhöriga (SOU 2013:8) SFS: 2013:880

Ikraftträdande: Den 1 januari 2014

I förordningen finns bestämmelser om statsbidrag till frivilliga veteran soldats- och anhängarorganisationer, dvs. organisationer som bedriver verksamhet som främjar totalförsvaret genom stöd till Försvarsmaktens personal före, under och efter tjänstgöring i internationella militära insatser samt anhöriga till sådan personal. Förordningen innehåller bl.a. bestämmelser om handläggningen av statsbidraget, redovisning och återkrav. Statsbidrag får enligt förordningen lämnas endast i tillgång på medel. Utgångspunkten för förordningen är delbetänkandet enligt ovan samt de riktlinjer för hantering av statsbidrag till organisationer som ges i propositionen 2009/10:55, En politik för det civila samhället.

Grundläggande utbildning i folkrättens regler i krig och under neutralitet

Ändring: Totalförsvarets folkrättsförordning (1990:12)

Beslutsunderlag: Betänkandet Folkrätt i väpnad konflikt (SOU 2010:72)

SFS: 2013:881

Ikraftträdande: Den 1 januari 2014

En förutsättning för att folkrättens regler ska kunna iakttas är att de som berörs av reglerna har kunskap om deras innehåll. Krav på utbildning i och information om folkrättsliga regler följer dessutom av traktat som Sverige är bundet av och av sedvanerätten. Enligt totalförsvarets folkrättsförordning ska Försvarsmakten och de myndigheter som har ett ansvar enligt 18 § förordningen (2006:942) om krisberedskap och höjd beredskap (s.k. bevakningsansvariga myndigheter) se till att personalen inom verksamhetsområdet får en tillfredsställande utbildning och information om folkrättens regler i krig och under neutralitet. Nu görs en förordningsändring som innebär att Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) ska erbjuda de bevakningsansvariga myndigheterna grundläggande utbildning. I enlighet med befintliga regler i förordningen (2008:1002) med instruktioner för MSB får ta ut avgift för utbildningen.

Det officiella veteranmonumentet, "Restare" är skapat av konstnären Monika Larsen Dennis.

Justitiedepartementet

Pressfunktionen hos justitieminister Beatrice Ask:

Pressekreterare Per Claréus

Tfn 08-405 47 22

Pressfunktionen hos migrationsminister Tobias Billström:

Pressekreterare Anna Erhardt

Tfn 08-405 12 90

Justitiedepartementet lagstiftar på en rad olika områden och därför är spridningen mellan de lagar och förordningar som träder i kraft vid årsskiftet bred. Några exempel på departementets ansvarsområden är brott och straff, internationellt rättsligt samarbete, migrations- och asylpolitik, rättsväsendets olika myndigheter och offentlighetsprincipen.

Ökade möjligheter för Migrationsverket att anvisa ensamkommande barn till kommuner som i dag inte har något avtal med Migrationsverket och ökade möjligheter att förebygga våld i nära relationer, är några av förändringarna vid årsskiftet.

Överflyttning av vissa utlänningsärenden till den ordinarie migrationsprocessen m.m.

Ändringar: Ändringar i bl.a. utlänningslagen (2005:716) och utlänningsförordningen (2006:97) respektive lagen (1974:202) om beräkning av strafftid m.m. och förordningen (1974:286) om beräkning av strafftid m.m.

Beslutsunderlag: Prop. 2012/13:151 Överflyttning av vissa utlänningsärenden till den ordinarie migrationsprocessen m.m.

SFS: 2013:648–660 och 2013:662

Ikraftträdande: Den 1 september 2013

Regeringens ärenden enligt utlänningslagen om upphävande av allmän domstols beslut om utvisning på grund av brott har flyttats över till den ordinarie migrationsprocessen. Det innebär att frågor om uppehållstillstånd för den som har utvisats på grund av brott enbart prövas i den ordinarie migrationsprocessen – dvs. i första hand av Migrationsverket – och att regeringen inte längre prövar dessa frågor. Ändringen är ett led i den allmänna strävan att flytta över sådana ärenden som inte kräver ett ställningstagande av regeringen till myndighetsnivå.

De nya reglerna innebär i huvudsak följande. En utlänning som har utvisats på grund av brott kan ansöka hos Migrationsverket om uppehållstillstånd (av skyddsskäl eller av andra skäl) eller om upphävande av utvisningsbeslutet. För den som vistas i Sverige är dock möjligheterna till ny prövning begränsade till vissa fall som rör skyddsbehov. Om Migrationsverket, efter att ha konstaterat att det finns förutsättningar för prövning, kommer fram till att det inte finns skäl att bevilja ansökan ska den avslås. Om Migrationsverket finner att ansökan bör beviljas ska verket inte besluta i ärendet utan med ett eget yttrande lämna över detta till migrationsdomstolen. Migrationsverkets avslagsbeslut får överklagas till migrationsdomstolen. Migrationsdomstolens beslut får överklagas till Migrationsöverdomstolen. Prövningstillstånd krävs som regel vid överklagande till Migrationsöverdomstolen. Migrationsdomstolarna och Migrationsöverdomstolen får bevilja uppehålls- och arbetstillstånd och i vissa fall upphäva utvisningsbeslutet.

Dessutom har regleringen i lagen om beräkning av strafftid m.m. om s.k. automatiskt uppskov med verkställighet av fängelsestraff vid ansökan om nåd upphävts.

Skadeståndsansvar för oljeskador till sjöss

Ändringar: I sjölagen (1994:1009), lagen (1980:424) om åtgärder mot förorening från fartyg och i miljöbalken samt ny förordning (2013:540) om ansvar för oljeskador till sjöss

Beslutsunderlag: Prop. 2012/13:81 Skadeståndsansvar för oljeskador till sjöss

Ikraftträdande: Den 3 september 2013

Ändringarna sker till följd av att Sverige har ratificerat bunkerkonventionen (2001 års internationella konvention om ansvarighet för skada orsakad av förorening genom bunkerolja). Genom ändringarna införs det en ny reglering av skadeståndsansvar och försäkringsskyldighet när det gäller skador som orsakas av förorening genom bunkerolja. Enligt de nya bestämmelserna är ägaren strikt ansvarig för skador från förorening genom bunkerolja. En redare, en person som hyr fartyget utan besättning eller en annan person som i redarens ställe har hand om fartygets drift har samma ansvar som ägaren. När det är fråga om fartyg av viss minsta storlek är ägaren skyldig att ha en ansvarsförsäkring, eller en annan betryggande säkerhet, för att täcka sitt ansvar. Ombord på fartyget ska medföras ett certifikat som visar att fartygsägarens försäkringsskyldighet är fullgjord. Certifikatet utfärdas av Transportstyrelsen som också tar över utfärdandet av försäkringscertifikat vid transport av olja med tankfartyg från Finansinspektionen.

© JOHNER BILDBYRÅ AB

Effektivare handläggning av associationsrättsliga ärenden

Ändring: Aktiebolagslagen (2005:551), lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar och revisorslagen (2001:883) m.fl. lagar

Beslutsunderlag: Prop. 2012/13:166 Handläggningen av vissa associationsrättsliga ärenden

SFS: 2013:733–737 och 2013:743–745

Ikraftträdande: Den 1 november 2013

Ansvar för handläggningen av vissa associationsrättsliga ärenden flyttas från länsstyrelserna till Bolagsverket. Det gäller bl.a. ansökningar om att det ska utses en behörig revisor i ett aktiebolag eller en ekonomisk förening och om att det ska kallas till stämma i sådana företag. Ändringarna gör att handläggningen av ärendena blir mer enhetlig och effektiv.

Förbättrade möjligheter till licensiering av upphovsrätt

Ändringar: I lagen (1960:729) om upphovsrätt till litterära och konstnärliga verk

Beslutsunderlag: Prop. 2012/13:141 Förbättrade möjligheter till licensiering av upphovsrätt

SFS: 2013:691

Ikraftträdande: Den 1 november 2013

Genom nya och ändrade bestämmelser i upphovsrättslagen skapas större möjligheter för användare av upphovsrättsligt skyddade verk, så som musik, litteratur och bilder, att med en organisation som företräder upphovsmän ingå avtal som ger rätt att använda även verk av upphovsmän som inte företräds av organisationen (avtalslicens). Bl.a. ges bibliotek och arkiv möjlighet att ingå sådana avtal för att kunna digitalisera och tillgängliggöra sina samlingar och radio- och tv-företag ges möjlighet att ingå avtal om tillhandahållande av programinnehåll också på begäran via t.ex. internet. En ny generell avtalslicens ger även möjlighet att träffa heltäckande avtal även på helt nya områden där det finns motsvarande behov av heltäckande licenser. Genom lagändringarna genomförs också ett EU-direktiv om förlängd skyddstid för musik, som bl.a. innebär att artisters och producenters rätt till ljudupptagningar förlängs från 50 till 70 år.

Registerkontroll av personer som ska arbeta med barn

Ny lag/ändring: Ny lag om registerkontroll av personer som ska arbeta med barn och ändringar i lagen (198:620) om belastningsregister och förordningen (1999:134) om belastningsregister

Beslutsunderlag: Prop. 2012/13:194 Stärkt skydd för barn mot sexuella övergrepp
Ikraftträdande: Den 18 december 2013

Den nya lagen utgör ett led i genomförandet av EU:s direktiv om bekämpande av sexuella övergrepp mot barn, sexuell exploatering av barn och barnpornografi. Enligt lagen ska den som erbjuds en anställning, ett uppdrag eller en praktik-tjänstgöring inom vissa verksamheter på begäran visa upp ett utdrag ur belastningsregistret, om arbetet innebär direkt och regelbunden kontakt med barn. Det kan handla om både personer som i sin yrkesutövning kommer i kontakt med barn och personer som är ledare i olika ideella barnverksamheter.

I de fall lagen föreskriver ska en enskild ha rätt att få ett begränsat utdrag om sig själv ur belastningsregistret, i syfte att kunna visa upp för en arbets- eller uppdragsgivare. Utdraget ska i förekommande fall endast innehålla uppgifter om sexualbrott enligt 6 kap. brottsbalken, barnpornografibrott och grova våldsbrott. Arbets- eller uppdragsgivaren ska inte få dokumentera kontrollen på något annat sätt än genom en anteckning om att utdraget har visats upp.

En modernare och mer effektiv ordning för internationell delgivning

Ändring/ny lag: En rad äldre cirkulär och kungörelser upphävs och ersätts av en ny förordning om bistånd med delgivning utomlands och i Sverige. Därutöver sker bl.a. vissa ändringar i delgivningslagen.

Beslutsunderlag: Prop. 2012/13:182 Internationell delgivning

SFS: Bl.a. 2013:876, 2013:877, 2013:87 och 2013:982

Ikraftträdande: Den 1 januari 2014

Genom ändringar i delgivningslagen (2010:1932) tillsammans med en ny förordningsreglering skapas en modernare och mer effektiv ordning för internationell delgivning. De ärenden om delgivning som i dag hanteras inom Regeringskansliet (Justitiedepartementet) såsom centralmyndighet och mottagande organ för vissa delgivningsärenden flyttas till Länsstyrelsen i Stockholms län. Regleringen kring delgivning i utlandet och de förutsättningar som gäller vid bistånd med delgivning i Sverige, bl.a. när avvikelser från delgivningslagens regler får ske och vilka översättningskrav som gäller, tydliggörs. Slutligen sker en ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) i syfte att tydliggöra att sekretess även gäller vid bistånd med delgivning.

Skyldigheten att ersätta polisens kostnader för ordningshållning avskaffas

Ändringar: Ordningslagen (1993:1617)

Beslutsunderlag: Prop. 2013/14:1 Budgetpropositionen för 2014

SFS: 2013:939

Ikraftträdande: Den 1 januari 2014

Den som i vinstsyfte anordnar en offentlig tillställning, t.ex. en fotbollsmatch eller en festival, ska enligt ordningslagen ersätta polismyndighetens kostnader för att hålla ordning vid tillställningen. Om det finns särskilda skäl får också den som i vinstsyfte anordnar en allmän sammankomst, t.ex. en konsert, åläggas en motsvarande ersättningskyldighet.

Ändringarna innebär att ersättningskyldigheten tas bort. Det får till följd att den som anordnar en offentlig tillställning eller en allmän sammankomst efter årsskiftet inte kommer att behöva betala för polisens insatser.

Ändringen innebär dock inte någon förändring av ansvarsfördelningen när det gäller ordningshållning. Huvudansvaret för ordning och säkerhet ska även fortsättningsvis ligga på anordnaren.

Ökade möjligheter att förebygga våld i nära relationer

Ändring: Lagen (1988:688) om kontaktförbud

Beslutsunderlag: Prop. 2012/13:186 Ökade möjligheter att förebygga våld i nära relationer

Ikraftträdande: Den 1 januari 2014

Ändringarna utgör ytterligare ett led i regeringens strävan att förebygga våld i nära relationer. Förslaget innebär att den risk för brott som krävs för att ett kontaktförbud avseende en gemensam bostad ska få meddelas inte längre behöver vara påtaglig. Följden blir att risken för brott inte längre behöver vara akut. Möjligheterna att använda ett sådant förbud för att förebygga brott i nära relationer kommer därmed att öka.

Kommunalt mottagande av ensamkommande barn

Ändring: Lagen (1994:137) om mottagande av asylsökande m.fl., förordningen (2002:1118) om statlig ersättning för asylsökande m.fl.

Beslutsunderlag: Prop. 2012/13:162 Kommunalt mottagande av ensamkommande barn

SFS: 2013:755, 2013:467 och 2013:768

Ikraftträdande: Den 1 januari 2014

Ändringen innebär att Migrationsverket får utvidgade möjligheter att anvisa asylsökande ensamkommande barn till en kommun som inte har en överenskommelse med verket om mottagande av ensamkommande barn samt till kommuner som har träffat överenskommelser, men där kommunerna redan mottagit det antal barn som respektive överenskommelse avser. Några särskilda skäl för att anvisa barn till sådana kommuner krävs inte längre.

Ett beslut om anvisning går inte att överklaga. Kommuner som har anvisats ett ensamkommande barn som vårdas i ett hem för vård eller boende med stöd av socialtjänstlagen kommer att få ersättning med ett schablonbelopp i stället för faktiska kostnader. Schablonbeloppet betalas ut i efterskott för varje kvartal.

Den stora ökningen av antalet ensamkommande barn som söker asyl i Sverige har lett till brist på platser för mottagande av barnen i kommunerna. Barnen kan därför under lång tid komma att fortsätta vara ankomstkommunens ansvar. Syftet med ändringen är att snabbt kunna anvisa de ensamkommande barnen till kommuner för att tillgodose barnens behov av tillfredsställande stöd och möjliggöra långsiktig planering för deras integration.

Ny lag och förordning om EU-miljömärket

Ändringar: Lag och EU-miljömärket och förordning om EU-miljömärket

Beslutsunderlag: EU-miljömärket (prop. 2012/13:179)

SFS: 2013:849 (lag), 2013:850 (förordning)

Ikraftträdande: Den 1 januari 2014

Den nya lagen och förordningen kompletterar Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 66/2010 av den 25 november 2009 om ett EU-miljömärke. EU-miljömärket, EU Ecolabel, är EU:s gemensamma miljömärkning.

Den nya lagen innehåller bl.a. bestämmelser om att regeringen får utse det eller de behöriga organ som för svensk del prövar ansökningar om tilldelning av EU-miljömärket och villkoren för att använda detta samt utför marknadsövervakning och kontroll av användningen av EU-miljömärket. I förordningen utses Miljömärkning Sverige AB till behörigt organ och Konsumentverket bemyndigas att meddela föreskrifter om vilka kriterier som ska vara uppfyllda för att en produkt ska få märkas med EU-miljömärket.

De nya författningarna ersätter lagen (1994:1772) om tillämpningen av det europeiska miljömärkningssystemet och förordningen (2010:282) om EU-miljömärket.

Statsbidrag för kommunernas medverkan vid 2014 års val till Europaparlamentet och val till riksdag, kommun- och landstingsfullmäktige

Ny förordning: Statsbidrag för kommunernas medverkan vid 2014 års val till Europaparlamentet och Statsbidrag för kommunernas medverkan vid 2014 års val till riksdagen samt kommun- och landstingsfullmäktige

Beslutsunderlag: Prop. 2013/14:1 Budgetpropositionen för 2014, utg. omr. 1

SFS: 2013:1048 och 2013:1049

Ikraftträdande: Den 1 januari 2014

Den 25 maj 2014 är det val till Europaparlamentet samt den 14 september 2014 val till riksdagen, kommun- och landstingsfullmäktige.

Kommunerna ansvarar sedan 2006 för genomförande av förtidsröstning i samband med val. För denna uppgift tilldelas de under valår ett statsbidrag baserat på antalet röstberättigade i kommunen. Den föreslagna förordningen reglerar hur stort detta bidrag blir för respektive kommun i val till Europaparlamentet respektive val till riksdagen, kommun- och landstingsfullmäktige.

Valmyndigheten föreslås få i uppgift att fastställa statsbidraget samt betala ut bidraget till kommunerna senast den 31 mars 2014.

Frågor kring demokratipolitik besvaras av pressekreterare Linnea Hincks hos statsrådet Birgitta Ohlsson, Statsrådsberedningen.

Kulturdepartementet

Pressfunktionen hos kultur- och idrottsminister Lena Adelsohn Liljeroth:

Pressekreterare Catharina Henriksson

Tfn 08-405 35 12

Kulturdepartementet ansvarar för frågor som rör kultur, medier och idrott. Barns och ungas rätt till kultur, kulturarv för framtiden och förbättrade villkor för den nyskapande kulturen, ökad tillgänglighet till medier och kultur genom ny teknik samt idrott för barn och unga är några av de prioriterade frågorna på departementet.

Ny kulturmiljölagstiftning

Ändring: Lagen (1988:950) om kulturminnen m.m., som också byter namn till kulturmiljölagen

Beslutsunderlag: Prop. 2012/13:96 Kulturmiljöns mångfald

SFS: 2013:548

Ikraftträdande: Den 1 januari 2014

Den 1 januari 2014 träder ändringar i kraft i lagen om kulturminnen m.m. med följdändringar i ett antal lagar och förordningar. Lagen byter också namn till kulturmiljölagen. Den nya regleringen innebär en tydligare och modernare lagstiftning på kulturmiljöområdet.

Ändringarna innebär bl.a. att i lagens inledande bestämmelse anges att lagens syfte är att tillförsäkra nuvarande och kommande generationer tillgång till en mångfald av kulturmiljöer. Termen kulturminnesvård ersätts av den modernare termen kulturmiljöarbete.

Meänkieli ska så långt det vara möjligt användas samtidigt med svenska, samiska och finska namn på kartor samt vid skyltning och övrig utmärkning i flerspråkiga områden.

Bestämmelserna om vad som utgör en fornlämning ändras så att en lämning som kan antas ha tillkommit eller, i fråga om fartygslämning, förlist 1850 eller senare inte omfattas av den allmänna definitionen av fornlämningsbegreppet. Länsstyrelsen kan dock förklara en sådan lämning för fornlämning om det finns särskilda skäl med hänsyn till dess kulturhistoriska värde.

När det gäller fornfynd som påträffas under andra omständigheter än i eller vid en fornlämning (s.k. lösfynd) och har samband med denna, ersätts den tidigare hundraårsgränsen med ett krav på att föremålet ska kunna antas vara från tiden före 1850.

Länsstyrelsen ska kunna ställa krav på förmedling av resultaten av en arkeologisk undersökning, t.ex. genom visningar.

Bestämmelserna om metallsökare förtydligas på ett sådant sätt att de står i överensstämmelse med EU-rätten och samtidigt ger skydd för kulturarvet. Det ska fortfarande krävas tillstånd för användning av metallsökare och för att medföra metallsökare på fornlämning, utom i särskilt angivna fall. Genom ändringarna tydliggörs också att det ska vara möjligt att få tillstånd för att söka efter annat än fornfynd och för vetenskaplig forskning hos det allmänna.

Kvalifikationsgrunden för byggnadsminnesförklaring omformuleras på så sätt att det ställs krav på att byggnaden, antingen enskilt eller som en del av ett bebyggelseområde, ska ha ett synnerligen högt kulturhistoriskt värde.

Ny förordning om statliga byggnadsminnen

Ny förordning: Förordning om statliga byggnadsminnen

Beslutsunderlag: Promemoria upprättad inom Kulturdepartementet, Förenklad hantering av statliga byggnadsminnen (Kuz012/6r6/KA)

SFS: 2013:558

Ikraftträdande: Den 1 januari 2014

Den 1 januari 2014 träder en ny förordning om statliga byggnadsminnen i kraft. Förordningen ersätter förordningen (1988:1229) om statliga byggnadsminnen m.m. Genom den nya regleringen renodlas och förenklas hanteringen av statliga byggnadsminnen samtidigt som regelverket moderniseras språkligt.

Den nya förordningen innebär bl.a. att kvalifikationsgrunden för byggnadsminnesförklaring av statliga byggnader omformuleras på så sätt att det ställs krav på att byggnaden, antingen enskilt eller som en del av ett bebyggelseområde, ska ha ett synnerligen högt kulturhistoriskt värde.

Beslut om skyddsbestämmelser för statliga byggnader delegeras från regeringen till Riksantikvarieämbetet. I konsekvens med detta kommer myndigheten också att vara den instans som i första hand beslutar om ändringar av skyddsbestämmelser och om tillstånd till ändringar av statliga byggnadsminnen i strid mot sådana.

Ny bibliotekslag

Ny lag: Bibliotekslag

Beslutsunderlag: Prop. 2012/13:147 Ny bibliotekslag

SFS: 2013:801

Ikraftträdande: Den 1 januari 2014

Den 1 januari 2014 träder en ny bibliotekslag i kraft som ersätter den nuvarande bibliotekslagen (1996:1596). Den nya lagstiftningen har anpassats till omvärldsförändringar, bl.a. den digitala utvecklingen, som skett sedan den nuvarande bibliotekslagens tillkomst och syftar även till att tillgodose behovet av uppföljning.

Den nya lagen innebär bl.a. att bibliotekens betydelse för det demokratiska samhällets utveckling och deras roll för kunskapsförmedling och fri åsiktsbildning lyfts fram. Det slås också fast att biblioteken ska främja litteraturens ställning, intresset för bildning, upplysning, utbildning och forskning samt kulturell verksamhet i övrigt.

Biblioteken ska ägna särskild uppmärksamhet åt personer med funktionsnedsättning, personer med annat modersmål än svenska och nationella minoriteter. Folkbiblioteken ska också ägna särskild uppmärksamhet åt barn och ungdomar för att främja deras språkutveckling och stimulera till läsning.

Vid folkbiblioteken ska allmänheten avgiftsfritt få låna eller på annat sätt få tillgång till litteratur oavsett publiceringsform, det vill säga oavsett om den tillhandahålls i fysisk form eller digitalt som till exempel e-böcker. Ett grundläggande kvalitetskrav införs när det gäller folkbibliotekens utbud av medier och tjänster, som ska präglas av allsidighet och kvalitet.

I lagen anges även att den myndighet som regeringen bestämmer (Kungl. biblioteket) ska ha nationell överblick över och främja samverkan inom det allmänna biblioteksväsendet.

Presstödd till dagstidningar på samiska och meänkieli

Ändring: Presstödsförordningen (1990:524)

Beslutsunderlag: Prop. 2013/14:1, utg.omr.17, Budgetpropositionen för 2014.

Ikraftträdande: Den 1 januari 2014

Den 1 januari 2014 träder ändringar i presstödsförordningen i kraft. Ändringarna syftar till att underlätta för dagstidningar som helt eller delvis skriver på samiska eller meänkieli att få presstödd. De innebär bl.a. att kravet på abonnerad upplaga sänks från 1500 till 750 exemplar för tidningar som i huvudsak skriver på något av språken. För sådana tidningar tas också kravet på spridning av upplagan i Sverige bort. Det blir också möjligt för dagstidningar som till minst 25 procent skriver på något av språken eller några av språken finska, samiska eller meänkieli att få stöd enligt förordningen.

Landsbyggsdepartementet

Pressfunktionen hos landsbygdsminister Eskil Erlandsson:

Pressekreterare Madeleine van der Veer

Tfn 08-405 11 88

Huvuddelen av Landsbyggsdepartementets verksamhetsområden styrs av EU-rätten. Detta gäller till exempel hela jordbruks- och fiskepolitiken, många landsbygdsutvecklingsfrågor och livsmedelssäkerhetsfrågor. Mycket av lagstiftningsarbetet handlar därför om att anpassa nationella lagar och förordningar till nya regler inom EU och att komplettera nya EU-regler med nationell lagstiftning.

En ny lag om kontroll av ekologisk produktion

Ny lag: Lagen (2013:363) om kontroll av ekologisk produktion

Beslutsunderlag: Prop. 2012/13:55 Ny lag om kontroll av ekologisk produktion och bet. 2012/13: MJU14

SFS: 2013:363

Ikraftträdande: Den 1 januari 2014

Den nya lagen om kontroll av ekologisk produktion ersätter lagen om EG:s förordning om ekologiskt framställda produkter. Den nya lagen är en anpassning dels till nya EU-förordningar på området och dels lagar på likartade områden, särskilt livsmedelslagen (2006:804).

Kontrollorgan ska, liksom i dag, utföra huvuddelen av kontrollerna över att det ekologiska regelverket följs. Enligt den nya lagen kan beslut som fattas av kontrollorgan överklagas. Vidare ska kontrollorganen tillämpa vissa av förvaltningslagens (1986:223) bestämmelser när de utför uppgifter som innefattar myndighetsutövning mot någon enskild.

Den nya lagen har också kompletterats med ett antal bestämmelser som syftar till att underlätta för kontrollmyndigheterna att utöva sin kontroll, bl.a. bestämmelser om kommunal samverkan i kontrollen, omhändertagande av varor, hjälp av en polismyndighet och administrativa sanktionsgifter.

Marknadsföring av modersmjölksersättning och tillskottsnäring

Ny lag: Lag om marknadsföring av modersmjölksersättning och tillskottsnäring

Ändringar: Lag om ändring i marknadsföringslagen (2008:486) och Lag om ändring i radio- och tv-lagen (2010:696)

Beslutsunderlag: Prop. 2013/14:17 Marknadsföring av modersmjölksersättning och tillskottsnäring

SFS: 2013:1054, 2013:1055 och 2013:1056

Ikraftträdande: Den 1 januari 2014

Lagen om marknadsföring av modersmjölksersättning och tillskottsnäring ska genomföra bestämmelser om marknadsföring i kommissionens direktiv 2006/141/EG av den 22 december 2006 om modersmjölksersättning och tillskottsnäring och om ändring av direktiv 1999/21/EG. Förslaget utgör således en anpassning av svensk lagstiftning till ett EU-direktiv. Direktivet skulle ha varit genomfört i svensk lagstiftning senast den 31 december 2007.

Regeringen har den 1 oktober överlämnat prop. 2013/14:17 till riksdagen. I propositionen föreslås en ny lag om marknadsföring av modersmjölksersättning och tillskottsnäring. Den nya lagen ska genomföra bestämmelser om marknadsföring i kommissionens direktiv 2006/141/EG av den 22 december 2006 om modersmjölksersättning och tillskottsnäring och om ändring av direktiv 1999/21/EG.

Den nya lagen innehåller bestämmelser om dels marknadsföring av modersmjölksersättning och tillskottsnäring, dels användning av modersmjölksersättning som skänkts eller sålts till förmånspris till hälso- och sjukvården och socialtjänsten. Det föreslås att marknadsföring av modersmjölksersättning endast ska vara tillåten i vetenskapliga publikationer och publikationer inriktade på spädbarnsvård. All annan marknadsföring av modersmjölksersättning ska vara förbjuden. Det ställs även särskilda krav på hur marknadsföring av modersmjölksersättning och tillskottsnäring får utformas.

Det föreslås dessutom att det i radio- och tv-lagen (2010:696) införs bestämmelser om förbud mot produktplacering och sponsring i radio och tv när det gäller modersmjölksersättning samt upplysningsbestämmelser om att förbud mot reklam finns i den nya lagen. Även i marknadsföringslagen (2008:486) föreslås en upplysning om att bestämmelser om marknadsföring finns i den nya lagen.

Ändrat kontrollansvar för vissa livsmedelsanläggningar

Ändring: Livsmedelsförordningen (2006:813)

Ny formulering SFS:2013:301

Ikraftträdande: Den 1 januari 2014

Regeringen har beslutat att kontrollansvaret ska flyttas från kommunerna till Livsmedelsverket för de mindre livsmedelsanläggningar som ska godkännas enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 853/2004 av den 29 april 2004 om fastställande av särskilda hygienregler för livsmedel av animaliskt ursprung. Syfte med beslutet är att kontrollen ska bli mer likvärdig i hela landet samt att tillgodose livsmedelsföretagarnas behov av specialiserade inspektörer för verksamheter som hanterar livsmedel av animaliskt ursprung. Livsmedelsverket får därmed ansvaret för offentlig kontroll av samtliga anläggningar som hanterar animaliska livsmedel och som ska godkännas enligt artikel 4 i förordning (EG) nr 853/2004. Enligt 16 § livsmedelslagen (2006:804) får dock Livsmedelsverket, i samråd med en kommun, besluta att den offentliga kontrollen av en viss anläggning som Livsmedelsverket annars har ska flyttas från verket till kommunen.

Miljödepartementet

Pressfunktionen hos miljöminister Lena Ek:

Pressekreterare Erik Bratthall

Tfn 08-405 22 69

Miljödepartementets ansvarsområden spänner över bl.a. klimatfrågor, miljölagstiftning, kemikalier, internationellt miljösamarbete, naturvård, vatten, hav samt strålskydd och kärnsäkerhet. Det övergripande målet för miljöpolitiken är att till nästa generation kunna lämna över ett samhälle där de stora miljöproblemen adresseras och ges en lösning utan att orsaka miljö- och hälsoproblem utanför Sveriges gränser. Det förutsätter en ambitiös och helhetsbaserad miljöpolitik på hemmaplan och i nära och tätt samarbete inom EU och i internationella sammanhang.

Till årsskiftet 2013/14 träder inga lagar i kraft inom Miljödepartementets ämnesområden.

Näringsdepartementet

Pressfunktionen hos näringsminister Annie Lööf:

Presschef Anna-Karin Nyman

Tfn 08-405 17 21

Pressekreterare Jonas Pettersson

Tfn 08-405 40 11

Pressekreterare Oscar Sundevall

Tfn 08-405 49 51

Pressfunktionen hos it- och energiminister Anna-Karin Hatt:

Pressekreterare Jonas Johansson

Tfn 08-405 24 11

Pressfunktionen hos infrastrukturminister Catharina Elmsäter-Svärd:

Pressekreterare Niklas Gillström

Tfn 08-405 42 83

Målet med näringspolitiken är att stärka den svenska konkurrenskraften och skapa förutsättningar för fler jobb i hela landet. Regelförenklingar, stärkt innovationsklimat och att underlätta för grön omställning är prioriterade områden. Näringsdepartementet fortsätter arbetet med regelförenklingar och grön omställning i energisektorn.

På transportområdet skärper regeringen reglerna för vad som gäller vid användningen av mobiltelefon och annan kommunikationsutrustning i bilen.

En tydligare rätt till avbrottsersättning

Ändring: Ellagen (1997:857)

Beslutsunderlag: Prop. 2012/13:193 En tydligare rätt till avbrottsersättning

SFS: 2013:884

Ikraftträdande: Den 1 januari 2014

Enligt ellagen har en elanvändare rätt till avbrottsersättning vid långvariga el-avbrott. Bestämmelsen om rätt till avbrottsersättning förtydligas. Elanvändaren

ska ha rätt till avbrottsersättning om uttagpunkten är elektriskt fränkopplad i en eller flera faser från spänningssatt koncessionerat nät under en sammanhängande period om minst tolv timmar. Ändringen har gjorts med anledning av att vissa elnätsföretag betalar ut avbrottsersättning endast om elavbrottet har drabbat alla faser. Ändringen innebär att det blir tydligare när elanvändarna har rätt till ersättning. Syftet är att bättre säkerställa att elanvändarna får ersättning vid långvariga elavbrott.

Kompetens och oberoende vid upprättandet av energideklarationer

Ändringar: Lagen (2006:985) om energideklaration för byggnader och förordningen (2006:1592) om energideklaration för byggnader

Beslutsunderlag: Prop. 2012/13:171 Kompetens och oberoende vid upprättandet av energideklarationer

SFS: 2013:773 och 2013:774

Ikraftträdande: Den 1 januari 2014

Regeringen har beslutat om ändringar i lagen om energideklaration för byggnader och i förordningen om energideklaration för byggnader. Ändringarna innebär att nya krav kommer att ställas på dem som anlitas för att göra energideklarationer. De nya reglerna införs för att höja kvaliteten på energideklarationerna och särskilt på energibesparande rekommendationer. Reglerna innebär att alla personer som arbetar med energideklarationer ska ha särskild kompetens. Kravet på ackreditering avskaffas och nya regler införs om att samtliga personer som arbetar med energideklarationer ska vara certifierade. För att certifieras måste personen uppfylla vissa kunskapskrav, ha en viss grundutbildning och erfarenhet samt bedömas som lämplig. Certifieringen utförs av särskilda certifieringsorgan. För att det nya systemet med personcertifiering ska fungera har det krävts ändringar i såväl lagen om energideklarationer, bl.a. av tillsynsreglerna, som i förordningen om energideklarationer. När det gäller de nya kunskapskraven blir det en omställningsperiod på sex månader, t.o.m. juni 2014, för dem som i dag är ackrediterade. Detta framgår av en övergångsbestämmelse i förordningen.

Statliga myndigheters elektroniska informationsutbyte

Ändring: Förordningen (2003:770) om statliga myndigheters elektroniska informationsutbyte

SFS: 2013:870

Ikraftträdande: Den 1 januari 2014

Enligt förordningen är 52 statliga myndigheter skyldiga att hantera utgående beställningar elektroniskt. Ändringen innebär att kravet på elektronisk hantering av beställningar kommer att gälla alla statliga myndigheter med mer än 50 anställda, utom Regeringskansliet, Försvarsmakten, Försvarets materielverk, Försvarets radioanstalt, Totalförsvarets forskningsinstitut och Säkerhetspolisen.

Modernare reglering av statsluftfarten

Ändrad lag: Luftfartslagen (2010:500)

Beslutsunderlag: Prop. 2012/13:165 Modernare reglering av statsluftfarten

SFS: 2013:818

Ikraftträdande: Den 1 januari 2014

Statsluftfarten är den luftfart som vanligen bedrivs av en stat för offentligt ändamål och utan att ha som syfte att tjäna pengar. I Sverige bedrivs statsluftfart huvudsakligen av Försvarsmakten i form av militär luftfart, och av polisen och Kustbevakningen i form av annan luftfart för statsändamål. Nuvarande reglering är från 1957 och har blivit föråldrad.

Ändring i trafikförordningen

Ändring: Trafikförordningen (1998:1276)

SFS: 2013:779

Ikraftträdande: Den 1 december 2013

Ändringen innebär att det endast är tillåtet att ägna sig åt aktiviteter som användande av mobiltelefon och annan kommunikationsutrustning om det inte inverkar menligt på förandet av fordonet.

Ändring i trafikförordningen

Ändring: Trafikförordningen (1998:1276)

SFS: 2013:819

Ikraftträdande: Den 1 mars 2014

Ändringen innebär att den högsta tillåtna hastigheten för tung buss höjs från 90 kilometer i timmen till 100 kilometer i timmen. Som villkor gäller att samtliga passagerare som är äldre än tre år har tillgång till en plats som är försedd med säkerhetsbälte.

Socialdepartementet

Pressfunktionen hos socialminister Göran Hägglund:

Presschef Johan Ingerö

Tfn 08-405 45 21

Pressekreterare Marie Lann

Tfn 08-405 32 66

Pressekreterare Hannah Ekeroos

Tfn 08-405 25 25

Pressfunktionen hos barn- och äldreminister Maria Larsson:

Pressekreterare Marcus Jonsson

Tfn 08-405 50 65

Pressfunktionen hos civil- och bostadsminister Stefan Attefall:

Pressekreterare Petra Kjellarson

Tfn 08-405 39 06

Pressfunktionen hos socialförsäkringsminister Ulf Kristersson:

Pressekreterare Erik Magni

Tfn 08-405 23 34

Socialdepartementet ansvarar för frågor som handlar om samhällets välfärd: folkhälsa, hälso- och sjukvård, funktionshinder, sjukförsäkring, föräldraförsäkring, individ- och familjeomsorg, barnets rättigheter, äldreomsorg och pensioner. Departementet ansvarar också för frågor som rör boende och byggande, statlig förvaltning, offentlig upphandling och trossamfund.

En ny myndighet för folkhälsofrågor

Ändringar och ny förordning: Ändringar i tobakslagen (1993:581), smittskyddslagen (2004:168), alkohollagen (2010:1622), lagen (2012:453) om register över nationella vaccinationsprogram m.fl. lagar och förordningar samt en ny förordning

Beslutsunderlag: Prop. 2012/13:116 En mer samlad myndighetsstruktur inom folkhälsoområdet

SFS: 2013:629–638

Ikraftträdande: Den 1 januari 2014

Den 1 januari 2014 inrättas en ny myndighet för folkhälsofrågor: Folkhälsomyndigheten. Folkhälsomyndigheten tar över samtliga uppgifter som Statens folkhälsoinstitut (FHI) och Smittskyddsinstitutet (SMI) i dag ansvarar för. FHI och SMI avvecklas i samband med detta. Folkhälsomyndigheten tar även över Socialstyrelsens uppgifter inom områdena folkhälso- och miljöhälsoberedning och inom ramen för miljömålsarbetet samt vissa av Socialstyrelsens uppgifter enligt miljöbalken, plan- och bygglagen (2010:900) och andra författningar inom dessa områden.

Beslut om pensionsrätt, pensionspoäng och pensionsgrundande belopp

Ändring: Socialförsäkringsbalken (2010:110)

Beslutsunderlag: Prop. 2012/13:169 Enklare regler i socialförsäkringen

SFS: 2013:747

Ikraftträdande: Den 1 januari 2014

Pensionsmyndighetens beslut om pensionsrätt, pensionspoäng och pensionsgrundande belopp i det allmänna ålderspensionssystemet meddelas de försäkrade i dag i det s.k. orangea kuvertet. Den 1 januari 2014 slopas kravet på att sådana beslut ska meddelas skriftligen. En förutsättning för detta är dock att den person beslutet rör har begärt att få beslutet på annat sätt, t.ex. i elektronisk form.

Slopas krav på ansökan om ålderspension i vissa fall

Ändring: Socialförsäkringsbalken (2010:110)

Beslutsunderlag: Prop. 2012/13:169 Enklare regler i socialförsäkringen

SFS: 2013:747

Ikraftträdande: Den 1 januari 2014

Den 1 januari 2014 införs ändrade bestämmelser om ansökan om allmän ålderspension för dem som har sjukersättning. De ändrade reglerna innebär att Pensionsmyndigheten får bevilja allmän ålderspension utan att den försäkrade särskilt behöver ansöka om sådan pension. Bestämmelserna gäller dock endast försäkrade som har haft hel sjukersättning omedelbart före den månad man fyller 65 år.

© JONASER BILDSTUDIO AB

Pensionsmyndigheten kommer att informera de som berörs av detta förslag innan det att ålderspension beviljas.

Sjukpenning för tid före sjukanmälan

Ändring: Socialförsäkringsbalken

Beslutsunderlag: Prop. 2012/13:169 Enklare regler i socialförsäkringen, bet 2012/13: SfU16

SFS: 2013:747

Ikraftträdande: Den 1 januari 2014

Hittills har gällt att den som är förhindrad att arbeta på grund av sjukdom måste anmäla detta till Försäkringskassan under den första dagen av sjukfallet, om han eller hon inte har en arbetsgivare som i stället är skyldig att göra en sådan anmälan. Sjukpenning har kunnat lämnas tidigast från och med den dag som sjukanmälan gjordes om det inte funnits särskilda skäl att ändå betala ut sjukpenning för tid före anmälan.

Ändringen går ut på att sjukpenning kan betalas ut upp till sju dagar före den dag som anmälan har gjorts. För tid innan dess kan sjukpenning liksom förut beviljas om det finns särskilda skäl. Ändringen innebär att den enskilde inte längre behöver göra en sjukanmälan samma dag som sjukfallet inträffar. Ändringarna träder i kraft den 1 januari 2014.

Slopad anmälan för närståendepenning

Ändring: Socialförsäkringsbalken

Beslutsunderlag: Prop. 2012/13:169 Enklare regler i socialförsäkringen, bet 2012/13: SfU16

SFS: 2013:747

Ikraftträdande: Den 1 januari 2014

För att kunna få närståendepenning ska den försäkrade ansöka om detta men inte längre behöva göra en särskild anmälan om vården av den svårt sjuke anhörige för att vara berättigad till förmånen. Rätten till närståendepenning förloras dock om en ansökan om förmånen inte görs inom tre månader från den dag som vården av den anhörige utförs. Närståendepenning kan ändå lämnas om det funnits hinder för den försäkrade att ansöka inom den föreskrivna tiden eller om det annars finns särskilda skäl för att förmånen ändå bör beviljas.

Bevilja bostadstillägg retroaktivt för den som får sjukersättning eller aktivitetsersättning

Ändring: Socialförsäkringsbalken

Beslutsunderlag: Prop. 2012/13:169 Enklare regler i socialförsäkringen, bet 2012/13: SfU16

SFS: 2013:747

Ikraftträdande: Den 1 januari 2014

Hittills har bostadstillägg kunnat lämnas tidigast från och med tre månader före ansökan. Ändringen innebär att bostadstillägg kan beviljas från och med den månad för vilken sjuk- eller aktivitetsersättning har beviljats, om ansökan kommer in senast under månaden efter beslutet om sjuk- eller aktivitetsersättningen har fattats. Sjukersättning och aktivitetsersättning beviljas ofta med flera månaders retroaktivitet.

Syftet med ändringen är att hindra att tid med rätt till bostadstillägg går förlorad för att den försäkrade inte ansöker om bostadstillägg förrän sjuk- eller aktivitetsersättning har beviljats. Ändringen tillämpas på sjuk- eller aktivitetsersättning som beviljas för tid efter ikraftträdandet.

Nya åldersgränser och ökad flexibilitet i föräldraförsäkringen

Ändring: Socialförsäkringsbalken

Beslutsunderlag: Prop. 2013/14:4 Nya åldersgränser och ökad flexibilitet i föräldraförsäkringen

SFS: 2013:999

Ikraftträdande: Den 1 januari 2014

Regeringen har föreslagit i huvudsak följande: Föräldrapenning ska liksom hittills kunna lämnas under högst 480 dagar för ett barn. För tiden efter det att barnet har fyllt fyra år ska det däremot införas en begränsning så att föräldrapenning kan lämnas under högst 96 dagar. Åldersgränsen för när föräldrapenning senast kan tas ut ska höjas så att förmånen kan lämnas till dess att barnet har fyllt tolv år mot i dag åtta år. Föräldrapenningens ersättningsnivåer ska fördelas lika mellan två föräldrar som har gemensam vårdnad om ett barn, vilket innebär att vardera föräldern kan få föräldrapenning under 195 dagar på sjukpenning- eller grundnivån och 45 dagar på lägstannivån. Ändringarna avser endast barn som är födda eller adopterade efter ikraftträdandet.

Vidare ska föräldrapenning inte lämnas för längre tid tillbaka än 90 dagar före

den dag då ansökan gjordes. Tidsperioden för tillfällig föräldrapenning när ett barn har avlidit ska förlängas så att den förmånen kan tas ut under tio dagar fram till den 30:e dagen efter det att barnet har avlidit.

Utbetalning av barnbidrag och flerbarnstillägg

Ändring: Socialförsäkringsbalken

Beslutsunderlag: Prop. 2013/14:6 Utbetalning av barnbidrag och flerbarnstillägg
SFS: 2013:1018

Ikraftträdande: Den 1 mars 2014

Regeringen har föreslagit ändrade bestämmelser om utbetalning av barnbidrag och flerbarnstillägg. Dessa innebär i huvudsak följande: Vid gemensam vårdnad om ett barn ska barnbidraget betalas med hälften till vardera föräldern om inte föräldrarna har anmält vem som ska vara bidragsmottagare. Om föräldrarna gemensamt har anmält vem av dem som ska få barnbidraget, ska bidraget betalas till den föräldern. Bor barnet växelvis hos båda föräldrarna ska barnbidraget betalas med hälften till vardera föräldern, om den förälder som vill ha en delning av bidraget gör sannolikt att det finns ett sådant boende.

Barnbidraget ska betalas endast till den ena föräldern, om barnet bor varaktigt tillsammans med den föräldern. Kravet på att göra anmälan för att få flerbarnstillägg ska slopas i vissa fall. Ändringarna avser bidrag för barn som är födda eller adopterade efter ikraftträdandet. De ändrade bestämmelserna ska också tillämpas om en förälder efter ikraftträdandet lämnar en anmälan om till vem barnbidrag ska betalas.

Fribelopp för arbetsinkomster vid beräkning av bostadstillägg till ålderspensionärer

Ändring: Socialförsäkringsbalken (2010:110)

Beslutsunderlag: Prop. 2013/14:1, utg.omr. 11 Budgetpropositionen för 2014
SFS: 2013:1099

Ikraftträdande: Den 1 januari 2014

Regeringen har i budgetpropositionen för 2014 föreslagit att inkomster upp till 24 000 kronor per år ska undantas vid beräkning av den inkomst som reducerar bostadstillägg till ålderspensionärer. Fribeloppet gäller per make.

Höjning av bostadsbidrag/det särskilda bidraget för hemmavarande barn

Ändring: Socialförsäkringsbalken

Beslutsunderlag: Prop. 2013/14:1, utg.omr. 12 Budgetpropositionen för 2014

SFS: 2013:1100

Ikraftträdande: Den 1 januari 2014

Regeringen har föreslagit att bostadsbidraget i form av det särskilda bidraget för hemmavarande barn från och med den 1 januari 2014 ska höjas med 200 kronor till 1 500 kronor per månad för ett barn, med 250 kronor till 2 000 kronor per månad för två barn och med 300 kronor till 2 650 kronor per månad för tre eller fler barn.

Fysioterapeut ny benämning för yrket sjukgymnast

Ändring: Patientsäkerhetslagen (2010:659)

Beslutsunderlag: Prop. 2012/13:175 Vissa frågor om behörighet för personal i hälso- och sjukvården och socialtjänsten

SFS: 2013:1149

Ikraftträdande: Den 1 januari 2014

Den 1 januari 2014 blir fysioterapeut den nya benämningen för yrket sjukgymnast och skyddad yrkestitel enligt patientsäkerhetslagen. Sjukgymnast kommer att vara en skyddad yrkestitel även fortsättningsvis.

Utbildningsdepartementet

Pressfunktionen hos utbildningsminister, vice statsminister Jan Björklund:

Pressekreterare Elin Boberg

Tfn 08 - 405 31 02

Pressekreterare Ylva Westlund

Tfn 08-405 25 03

Pressfunktionen hos jämställdhetsminister Maria Arnholm:

Pressekreterare Carl-Otto Berg

Tfn 08-405 91 68

Regeringen arbetar för att reformera utbildningsväsendet. Syftet är att höja kvaliteten på utbildningen och utbildningens resultat. Som en del i detta arbete införs nu bl.a. bestämmelser som innebär minskade krav på skriftlig dokumentation i skolan och om statligt stöd för konst- och kulturutbildningar och vissa andra utbildningar.

Minskade krav på skriftlig dokumentation i skolan

Ändring: Skollagen (2010:800)

Beslutsunderlag: Prop. 2012/13:195 Minskade krav på dokumentation i skolan

SFS: 2013:796

Ikraftträdande: Den 19 november 2013

Ändringarna innebär att kravet på skriftliga individuella utvecklingsplaner avskaffas i årskurs 6–9 i grundskolan, årskurs 6 i sameskolan och årskurs 7–10 i specialskolan. Detsamma gäller i årskurs 6–9 i grundsärskolan i de fall betyg sätts. Skriftliga individuella utvecklingsplaner i årskurs 1–5 i grundskolan, grundsärskolan och sameskolan samt i årskurs 1–6 i specialskolan ska upprättas en gång per läsår, i stället för varje termin. Skriftliga individuella utvecklingsplaner ska även upprättas en gång per läsår för elever i årskurs 6–9 i grundsärskolan i de fall betyg inte sätts. Motsvarande ska gälla för elever i årskurs 7–10 i specialskolan som läser enligt grundsärskolans kursplaner.

Utvecklingssamtal ska dock, liksom hittills, hållas minst en gång per termin i samtliga nu nämnda skolformer och årskurser. Vidare ändras bestämmelserna om utvecklingssamtal i skollagen så att det tydliggörs att samma information som

hittills har lämnats i en skriftlig individuell utvecklingsplan ska lämnas muntligt vid utvecklingssamtalet.

De nu aktuella ändringarna görs mot bakgrund av att flera ändringar har gjorts i skolregleringen i syfte att förbättra och stärka uppföljningen och utvärderingen av elevernas kunskapsutveckling samt informationen om denna till elever och föräldrar sedan kravet på skriftliga individuella utvecklingsplaner infördes. Som exempel på sådana ändringar kan nämnas införande av betyg från årskurs 6 och införande av fler betygssteg.

Ändringarna innebär dock sammantaget att lärarnas arbetsbelastning har ökat över tid och att många lärare anser att de inte hinner lägga tillräckligt mycket tid på sitt kärnuppdrag, att undervisa. De nu aktuella ändringarna genomförs för att minska lärarnas dokumentationsskyldighet så att mer tid frigörs för undervisning, samtidigt som uppföljningen av varje elevs kunskapsutveckling och behov av stöd säkerställs.

Undantag från kraven på legitimation och behörighet för att få bedriva undervisning

Ändring: Skollagen (2010:800), lagen (2010:801) om införande av skollagen (2010:800), förordningen (2011:326) om behörighet och legitimation för lärare och förskollärare samt förordningen (2011:689) om vissa behörighetsgivande examina för legitimation som lärare och förskollärare och om högskoleutbildningar för vidareutbildning av lärare som saknar lärarexamen

Beslutsunderlag: Prop. 2012/13:187 Vissa skolfrågor

SFS: 2013:823, 2013:824, 2013:830 och 2013:831

Ikraftträdande: Den 1 och den 2 december 2013

Lagändringarna innebär i huvudsak att regeringen ges olika bemyndiganden för att underlätta genomförandet av reformen om legitimation för lärare och förskollärare. När det gäller lärare eller förskollärare med lång erfarenhet av undervisning i skolväsendet, lärare som bedriver undervisning i vissa estetiska ämnen och lärare som har fått en behörighetsförklaring, bemyndigas regeringen att meddela föreskrifter om undantag från kraven för legitimation. I fråga om sådana speciallärare och specialpedagoger som är anställda som lärare i grundsärskolan, specialsksolan, gymnasiesärskolan eller särskild utbildning för vuxna bemyndigas regeringen att meddela föreskrifter om undantag från kraven på legitimation eller behörighet för att få bedriva undervisning. Regeringen har med stöd av de nya bemyndigandena i skollagen ändrat flera förordningar som rör lärare och förskollärare.

Ändringarna i skollagen innebär vidare att bestämmelserna om kompletterande behörighet blir tydligare och att en bestämmelse införs om undantag från

kraven på legitimation och behörighet när det gäller undervisning i fritidshem. När det gäller lärare i grundsärskolan, specialskolan, gymnasiesärskolan och särskild utbildning för vuxna förlängs övergångsperioden innan det ställs krav på legitimation och behörighet till och med den 30 juni 2018.

En ny förordning om statligt stöd för konst- och kulturutbildningar och vissa andra utbildningar

Ny förordning: Förordningen om statligt stöd för konst- och kulturutbildningar och vissa andra utbildningar

Beslutsunderlag: Prop. 2012/13:187 Vissa skolfrågor

SFS: 2013:871

Ikraftträdande: Den 25 december 2013. Förordningen tillämpas på utbildning som påbörjas efter den 30 juni 2014.

Regelverket för statligt stöd för konst- och kulturutbildningar och vissa andra utbildningar moderniseras genom att den tidigare förordningen på området ersätts med en ny. Den nya förordningen innebär liksom den tidigare att en enskild fysisk eller juridisk person som anordnar en utbildning kan få statligt stöd för utbildningen på tre olika sätt. Stöd får lämnas genom att utbildningen ställs under statlig tillsyn, genom att utbildningen förklaras berättiga de studerande till studiestöd, eller genom att utbildningen berättigar till statsbidrag. Ett nytt grundläggande villkor är att utbildningen bedrivs på eftergymnasial nivå.

De utbildningar som främst kommer att omfattas av förordningen är utbildningar som förbereder för högskoleutbildningar som kan leda fram till konstnärliga examina, utbildningar som medverkar till att utveckla ett kvalificerat yrkeskunnande inom det konstnärliga eller kulturella området och utbildningar som har ett innehåll som syftar till att bevara eller utveckla kulturarvet. Myndigheten för yrkeshögskolan beslutar om stöd enligt förordningen. En nyhet är bl.a. att när det gäller utbildningar som förbereder för högskoleutbildningar som kan leda fram till konstnärliga examina får studiemedel lämnas till studerande även före 20 års ålder.

En ny lag om vissa register för forskning om vad arv och miljö betyder för människors hälsa

Ny lag: Lagen om vissa register för forskning om vad arv och miljö betyder för människors hälsa

Beslutsunderlag: Prop. 2012/13:163 Vissa register för forskning om vad arv och miljö betyder för människors hälsa

SFS: 2013:794

Ikraftträdande: Den 1 december 2013

Den nya lagen om vissa register för forskning om vad arv och miljö betyder för människors hälsa innebär att det införs ett tydligt rättsligt stöd för statliga universitet och högskolor att med den enskildes uttryckliga samtycke behandla personuppgifter i syfte att skapa underlag för olika forskningsprojekt om vad arv och miljö betyder för uppkomsten och utvecklingen av olika typer av sjukdomar och för människors hälsa i övrigt. Bestämmelserna i lagen innebär ett skydd för enskildas personliga integritet i den verksamheten. Samtidigt görs också en ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400). Ändringen innebär bl.a. att det införs en ny bestämmelse om sekretess för uppgifter om enskildas personliga förhållanden i verksamhet som avser förande av eller uttag ur register enligt den nya lagen. Regeringen har beslutat att en särskild utredare ska göra en generell översyn av förutsättningarna för registerbaserad forskning. I avvaktan på resultatet av översynen ska den nya lagen om vissa register för forskning om vad arv och miljö betyder för människors hälsa vara tidsbegränsad och gälla till och med den 31 december 2015.

Utrikesdepartementet

Pressfunktionen hos utrikesminister Carl Bildt:

Pressekreterare Erik Zsiga

Tfn 08-405 54 73

Pressfunktionen hos biståndsmminister Hillevi Engström:

Pressekreterare Sebastian Tham

Tfn 08-405 59 39

Pressfunktionen hos handelsminister Ewa Björling:

Tf. pressekreterare Jacob Birkeland

Tfn 08-405 37 11

Utrikesdepartementet (UD) ansvarar tillsammans med utlandsmyndigheterna för Sveriges förbindelser med andra länder. På UD formuleras de handlingsalternativ som ligger till grund för regeringens ställningstaganden i utrikes- och biståndspolitiska frågor samt i frågor om internationell handelspolitik. De frågor som UD ansvarar för regleras sällan genom lag eller förordning. Undantag är lagstiftningsarbetet inom EU-området och för de förordningar som upprättas i syfte att tydliggöra vilka uppgifter myndigheter har som sorterar under UD.

Skyldighet för kommuner att anmäla föreskrifter

Ändring: Lagen (2009:1079) om tjänster på den inre marknaden

Beslutsunderlag: Prop. 2012/13:157 Anmälan enligt tjänstedirektivet av förslag till vissa kommunala föreskrifter

SFS: 2013:879

Ikraftträdande: Den 1 januari 2014

Det införs en ny bestämmelse om anmälningsskyldighet för kommuner i lagen om tjänster på den inre marknaden. Kommunerna är enligt den nya bestämmelsen skyldiga att anmäla föreskrifter till en myndighet som regeringen utser. Kommerskollegium får ansvar för att hantera anmälningarna. Anmälningsskyldigheten gäller för krav som påverkar tillträdet till eller utövandet av en tjänsteverksamhet enligt artiklarna 15.7 och 39.5 i direktiv 2006/123/EG om tjänster på den inre marknaden.

Kommissionen och övriga EU-medlemsstater kommer att kunna ta del av och förhandsgranska föreskrifterna via Kommerskollegium. Syftet med ändringen är att komplettera genomförandet av EU:s tjänstedirektiv. EU-rätten får därmed bättre genomslag på kommunal nivå genom att kommunernas ansvar klargörs.

Viktigare lagar och förordningar inför årsskiftet 2013/2014

Denna skrift innehåller en kort sammanfattning av de viktigare lagar och förordningar som träder i kraft kring årsskiftet 2013/2014.

Beställ eller ladda ned broschyren via www.regeringen.se

REGERINGSKANSLIET

Statsrådsberedningen

www.regeringen.se